

Turizm Rehberliği Bölümü Öğrencilerinin 21. Yüzyıl Becerilerine Yönelik Yeterlik Algılarının İncelenmesi

Investigation of Efficacy Perceptions of Tourism Guidance Department Students Towards 21st Century Skills

Nalan ALBUZ¹

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Bülent Ecevit Üniversitesi, Karadeniz Ereğli Turizm Fakültesi, Turizm Rehberliği Bölümü, Zonguldak, Türkiye

ÖZET

Araştırma, turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerilerine yönelik yeterlik algılarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Ayrıca, turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerilerine yönelik yeterlik algıları cinsiyet, sınıf, mezun olunan lise, ailenin yaşadığı yer, lisansüstü eğitim yapma isteği ve kitap okuma alışkanlığı değişkenleri açısından karşılaştırılmıştır. Bu bakımdan araştırma, tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini, 2020-2021 eğitim öğretim yılında Turizm rehberliği bölümünde öğrenim gören toplam 75 öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında "Kişisel bilgi formu" ve "21. yüzyıl becerileri yeterlik algısı ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve gruplar arası karşılaştırmalar için bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü varyans analizi (Anova) teknikleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin, 21. yüzyıl becerilerine ilişkin genel yeterlik algılarının yüksek olduğu, cinsiyet değişkenine göre, "öğrenme ve inovasyon becerileri" ile "yaşam ve kariyer becerileri" alt boyutlarında kadın öğrencilerin lehine anlamlı bir fark olduğu, sınıf düzeyi, ailenin yaşadığı yer ve lisansüstü eğitim yapma isteği değişkenlerine göre, hem alt boyutlarında hem de genel toplamında anlamlı bir farklılığın olmadığı ve genel olarak yeterlik algılarının yüksek olduğu, kitap okuma alışkanlığı değişkenine göre, öğrencilerin 21. yüzyıl becerileri genel yeterlik algılarında düzenli kitap okuyan öğrencilerin lehine anlamlı bir farklılığın olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Turizm Rehberliği Öğrencileri, Beceri, 21. Yüzyıl Becerileri, Turist Rehberi

ABSTRACT

The research was conducted to determine the proficiency perceptions of tourism guidance department students towards 21st century skills. In addition, the efficacy perceptions of the students of the tourism guidance department for 21st century skills were compared in terms of gender, class, high school graduated, family residence, desire to pursue graduate education and reading habits variables. In this respect, the research is a descriptive study in the scanning model. The sample of the research consists of 75 students studying in the Department of Tourism Guidance in the 2020-2021 academic year. "Personal information form" and "21 st century skills efficacy perception scale" has been used. In the analysis of the obtained data, frequency, percentage, arithmetic mean and one-way analysis of variance (Anova) techniques were used with independent samples t-test for comparisons between groups. As a result of the research, it has been concluded that the students of the tourism guidance department have a high perception of general competence regarding 21st century skills, there is a significant difference in favor of female students in the sub-dimensions of "learning and innovation skills" and "life and career skills" according to the gender variable, there is no significant difference in both sub-dimensions and the general total according to the variables of grade level, place of residence of the family and willingness to pursue graduate education, in general, their perception is high and according to the variable of reading habits, there is a significant difference in favor of the students who regularly read books in the general efficacy perceptions of 21st century skills.

Key Words: Tourism guidance students, Skill, 21st century skills, Tour Guide

1. GİRİŞ

Turist rehberliği, dünyanın en büyük sektörleri arasında yer alan, temeli insan ilişkilerine dayanan ve hizmet ağırlıklı turizm sektörünün, çok yönlü ve önemli profesyonel mesleklerinden biridir (Yenipınar, 2019:1). Günümüz rekabet ortamında bir destinasyonun sürdürülebilir rekabet avantajı elde edebilmesi için gerekli olan kaliteli hizmet sunumu, olumlu ve farklı deneyimlerin yaşatılması, maksimum memnuniyet düzeyinin sağlanması ve tekrar ziyaret niyetlerinin oluşması noktasında; gezi süresince turistlere eşlik eden, destinasyonlar ile turistler arasında gönüllü turizm elçisi olarak sorumluluk üstlenen turist rehberleri turizm sektörünün önemli çalışanlarıdır (Çakmak ve Albuz, 2020:125).

İlgili alan yazında turist rehberi konusunda farklı tanımlar yer almaktadır. Dünya Turist Rehberliği Birliği Federasyonu turist rehberini, "Turistlere kendi seçtikleri dillerde rehberlik eden, bölgenin kültürel ve doğal mirasını yorumlayarak aktaran ve bulunduğu bölgenin yetkili kurumu tarafından kabul edilen bir sertifikaya sahip olan kişi" şeklinde tanımlamaktadır (WFTGA, 2022). Mesleki Yeterlilik Kurumu 16.07.2010- 27643 tarih ve sayılı resmi gazetede turist rehberini "yerli veya yabancı turistlere, turistlerin gezi öncesinde seçmiş oldukları dil ile uyumlu olmak üzere, rehberlik kimlik kartında belirtilen dillerde rehberlik eden, Türkiye'de tanıttığı bölgenin tarihi, kültürel ve doğal mirası hakkında bilimsel ve kapsamlı bilgi sahibi olan ve bu bilgileri iyi derecede bildiği en az bir yabancı dil ile turistlere aktarabilen, Türkiye'nin imajını en iyi şekilde yansıtabilen, seyahat acentaları tarafından

düzenlenen tur programlarını seyahat acentasının yazılı belgelerinde tanımladığı ve tüketiciye satıldığı şekilde yürüten, gezi programının tüketiciye satıldığı şekilde yürütülmesini sağlayan veya müze ve ören yerlerinde organize olmuş grup/kişilere rehberlik eden kişi” olarak tanımlanmaktadır (MYK, 2022). Ap ve Wong (2001:551), turist rehberini, “*sahip olduğu bilgi, destinasyonun çekiciliklerini ve kültürünü yorumlama yeteneği, iletişim ve hizmet becerisi ile turistlerin ziyaretlerini turdan deneyime dönüştüren kişi”* şeklinde ifade etmektedir.

Chang vd. (2012:193) çalışmalarında turist rehberinin, destinasyon ile turistler arasında temel bir arayüz olduğunu, destinasyonun genel izlenimi ve turist memnuniyeti konusunda sorumluluk taşıdığını, ziyaretlerin deneyime dönüşmesinde, destinasyonun ve kültürün daha iyi anlaşılmasında kilit rol oynadığını ifade etmektedir. Turistler, ziyaret ettikleri ülkenin yasaları, kuralları, düzenlemeleri, davranış kalıpları, turistik hizmetleri hakkında turist rehberleri aracılığıyla net bir bilgi sahibi olurlar (Sandaruwani ve Gnanapala, 2016).

Turist rehberiyle ilgili tanımların ortak noktalarından biri, rehberlerin arabuluculuk rolüne atıfta bulunmalarıdır. Destinasyonun yerel halkı ile turistler arasındaki arabuluculuk, tur şirketleri ile turistler arasındaki arabuluculuk, turizm işletmeleri ile turistler arasındaki arabuluculuk rolünden dolayı turist rehberi, farklı gruplar arasında köprüler kuran kişi olarak nitelendirilmektedir (Dahles, 2002:784). Arabuluculuk rolü, tur şirketleri açısından değerlendirildiğinde, turist rehberinin performansından duyulan memnuniyet doğrudan tur şirketi için olumlu bir imaja dönüşebilmekte, turistlerin tekrar satın alma davranışlarını etkilemekte ve turistlerin, potansiyel müşterilere olumlu tavsiyelerde bulunmasını sağlayabilmektedir (Geva ve Goldman, 1991:178). Destinasyonun yerel halkı ve turistler arasında arabuluculuk rolüyle, destinasyonun bilinirliğinin artmasında, turistlerin seyahat deneyimlerinin kalitesinde, turistlerin ziyaret sürelerinin uzamasında, yerel halk için ekonomik faydaların ortaya çıkmasında, destinasyonun bilinirliğinin ve imajının artmasında turist rehberi stratejik bir öneme sahiptir (Dahles, 2002: 783). Turizm işletmeleriyle ile turistler arasında arabuluculuk rolü ile turist rehberi, ortaya çıkma ihtimali olan sorunlara proaktif yaklaşım sergileme, karşılaşılan sorunları çözüme ulaştırma veya turistlerin beklentilerini turizm işletmelerine ileterek hizmet kalitesini ve memnuniyeti artırma gibi faydalar sağlayabilen kişidir.

Genel olarak tanımlar incelendiğinde turist rehberlerinin sektörel anlamda önemli rol ve sorumluluklara sahip olduğu anlaşılmaktadır. Bu rol ve sorumlulukları en iyi şekilde yerine getirmek için turist rehberlerinin birçok niteliğe ve beceriye sahip olması gerekmektedir. Günümüzde birçok alanda ihtiyaç duyulan yaratıcılık, yönetim, eleştirel düşünme, problem çözme, araştırma, kendini geliştirme ve karar verme gibi beceriler özellikle turist rehberleri için daha büyük önem arz etmektedir.

2. TURİST REHBERİNİN ROLLERİ, SAHİP OLMASI GEREKEN BİLGİLER VE BECERİLER

Birden fazla paydaşı olan turizm sektöründe, her paydaşın turist rehberinden farklı beklentileri vardır. Bu nedenle ülkenin turizm elçileri olarak görev yapan turist rehberleri farklı roller üstlenmektedir. Holloway (1981:385-386), turist rehberlerinin rollerini; bilgi veren, öğretmen, arabulucu, motivatör, katalizör, turistik deneyim başlatıcı, elçi, şovmen, sırdaş, çoban, grup lideri ve disiplin sağlayıcı olarak sıralamaktadır. Cohen (1985:10), turist rehberinin rollerini enstrümantal ve sosyal liderlik ile etkileşimsel ve iletişimsel arabulucu kavramları altında ifade etmektedir. Black ve Weiler (2005:26), 1881 ve 2001 yılları arasında yayınlanan Holloway ve Cohen’in çalışmalarını da içeren on iki çalışmadan derlediği toplam 10 rolü; işletme temsilcisi, değerleri koruma motivatörü, yorumlayıcı, tur yöneticisi, katalizör, bilgi veren, lider, yol gösterici, kamuya kapalı alanlara erişim sağlayıcı, kültürel arabulucu olarak sıralamaktadır.

Turist rehberinin farklı rolleri olmasına rağmen ilk ifade edilen bilgi verme, bilgi aktarma veya öğretmen rolü olmaktadır. Turist rehberinin bu rolü layığıyla yerine getirebilmesi için birçok alan ve konuyla ilgili bilgi sahibi olması gerekmektedir. Bu bilgilerin çeşitliliği; turistlerin demografik özelliklerine, kültürlerine, yaşam tarzlarına, ilgi alanlarına ve ilgilendikleri turizm çeşidine göre farklılık göstermektedir (Albuz vd., 2018:18). Tetik (2006:141), bu bilgileri şu şekilde sıralamaktadır; kültürler ve toplumlar hakkında bilgi, yabancı dil, tarih, ilkyardım bilgisi, genel kültür, yöre hakkında bilgi, arkeoloji, sanat tarihi ve toplumların yemek kültürleri hakkında bilgi. Şahin (2018:53-56) bu bilgilere uygarlık tarihi, dinler tarihi, coğrafya, antropoloji, nümizmatik, mitoloji ve ekonomi bilgisini de eklemektedir. Turist rehberinin rolleri dikkate alındığında sahip olması gereken bilgi alanlarının neden bu kadar geniş bir alanı kapsadığı anlaşılmaktadır.

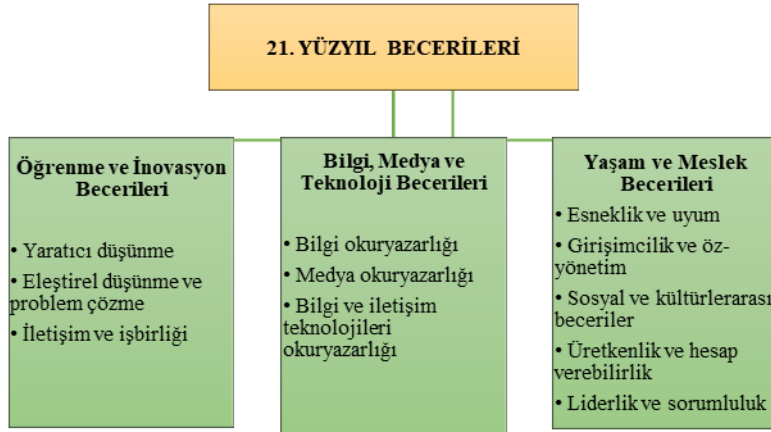
Turist rehberinin üstlendiği rollerin ve sahip olması gereken bilgilerin yanı sıra bu rolleri başarıyla yerine getirebilmek ve bilgiyi en doğru şekilde aktarabilmek için belirli alanlarda becerilere de sahip olması gerekmektedir. Bu becerileri; anlatım, yorumlama, iletişim, liderlik, organizasyon, planlama, koordinasyon, denetim, dikkat toplama, empati, problem çözme, zaman yönetimi, mizah, kendini ve duygularını kontrol edebilme, hızlı ve doğru karar verebilme becerileri olarak sıralamak mümkündür (Ap ve Wong, 2001; Tetik, 2006: 130; Şahin, 2018:59-60; Ceylan, 2019:139-148)

Holloway (1981) ve Cohen (1985)’in araştırmalarından yıllar sonra turist rehberinin rolleri ve bu rolleri yerine getirmek için gerekli beceriler gelişmeye devam etmektedir. Turizmde “deneyim” kavramının önemi arttıkça turistik seyahatleri unutulmaz deneyimlere dönüştürme yeteneği olan, başta iletişim becerisi olmak üzere sahip olduğu

beceriler ile fark yaratan turist rehberleri önem kazanmaktadır. Yirmi birinci yüzyıl turistlerinin değişen ihtiyaç ve beklentilerini karşılayabilmek ve teknolojik çevredeki değişimlere uyum sağlayabilmek için turist rehberlerinin mevcut becerilerini sürekli olarak geliştirmesi gerekmektedir (Weiler ve Black, 2015:364).

2.1. 21. Yüzyıl Becerileri

21. yüzyıl becerileri günümüzde bireylerin iyi vatandaşlar olmalarını ve nitelikli iş görenler olmalarını sağlayan, çeşitli özellikleri içerisinde barındıran, bu yüzyılda önemi artan beceriler olarak tanımlanmaktadır (Ananiadou ve Claro, 2009). Ayrıca, 21. yüzyıl becerileri, bilgiyi kazanma ve bilgiyi yeni durumlara yansıtarak uygulayabilme becerileri olarak tanımlanabilir (Pellegrino ve Hilton, 2012). 21. yüzyılda etkin olabilmek için bireylerin çalışma hayatında ve gündelik hayatta başarılı olmaları için sahip olması gereken becerilerin alanları şekil 1’ de verilmiştir.

Şekil 1. 21. yüzyıl becerileri (The Partnership for 21st Century Learning, 2019)

Şekil 1 incelendiğinde 21. yüzyıl becerilerinin üç ana beceri alanına ayrıldığı ve her beceri alanında kendi içerisinde farklı becerilere yer verildiği görülmektedir. 21. yüzyıl becerilerine ait içerik ve temaları (P21,2019; Trilling ve Fadel, 2009; Wrahatnolo ve Munoto, 2018) şöyle tanımlanmaktadır;

- ✓ **Öğrenme ve İnovasyon Becerileri:** Yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme ve problem çözme, iletişim ve iş birliği becerilerinden oluşan öğrenme ve inovasyon becerileri; bireylerin yeni problemlere çözüm bulmak, yeni ürün ve hizmetler yaratmak amacıyla yeni düşünme şekilleri oluşturmada bilgiyi ve teknolojiyi kullanma becerileridir. Aynı zamanda bireylerin, elde ettiği bilgilerin analizini yapabilmesini, bilgiler arası ilişki kurabilmesini ve çalışma ortamında ihtiyacı olan iletişim becerilerini yerinde ve etkili kullanabilmesini gerektiren becerilerdir.
- ✓ **Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri:** Bilgi okuryazarlığı, medya okuryazarlığı, bilgi ve iletişim teknolojileri okuryazarlığı becerilerinden oluşmaktadır. Günümüzde bireyler teknolojik gelişimin ve değişimin hızlı olduğu, iş birliği becerilerinin çok önemli olduğu bir ortamda yaşamaktadır. Bu nedenle bireylerin çok fazla bilginin bir arada olduğu teknolojik ortamlarda araştırma yapabilmesini, elde ettiği doğru ve yanlış bilgiyi analiz edebilmesini ve ihtiyacı olan bilgiyi seçip kullanabilmesini sağlayan becerilerdir.
- ✓ **Yaşam ve Meslek Becerileri:** Esneklik ve uyum, girişimcilik ve öz-yönetim, sosyal ve kültürlerarası, üretkenlik ile hesap verebilirlik, liderlik ve sorumluluk becerilerinden oluşmaktadır. Bu beceriler, bireylerin karmaşık yaşam koşulları karşısında uyum sağlayabilmesini, zamanını ve kariyer hedeflerini ihtiyaçları doğrultusunda planlamasını, çeşitli takımlarda aktif çalışabilmesini, farklı değer ve fikirlere açık olmasını, hedefler koyup bu hedefleri karşılayabilmesini, projelerin üstesinden gelebilmesini ve sonuçlar hakkında hesap verebilir olabilmelerini, kendisinin ve görev aldığı toplulukların sorumluluklarını alabilmesini sağlayan becerilerdir.

Sınıflandırılan tüm bu beceriler yarının lider ve çalışanları olarak bireylerde bulunması gereken ve hayatlarında gerekli olması beklenen beceriler olarak görüldüğünden 21.yüzyılda sektör çalışanlarından artık rutin görevleri tamamlamaları yerine hedefleri belirleyebilmeleri, sorunları çözebilmeleri, çok çeşitli müşteri ve meslektaşlarla etkin bir şekilde çalışabilmeleri ve doğrudan gözetimsiz kararlar verebilmeleri beklenmektedir. Turist rehberleri, turizm sektörüne önemli katkılarda bulunan bu aktörlerden birisidir. Türkiye’de ve dünyada yürütülen turizm faaliyetlerinin amacına ulaşması için bu sektöründe çalışan turist rehberlerinin birtakım becerilere sahip olması önemlidir. 21. yüzyıl becerileri olarak ortaya konulan bu becerilerin bireylerin, yaşamlarını daha anlamlı, kaliteli ve nitelikli bir şekilde sürdürebilmelerinde, karşılaştıkları sorunları daha kolay çözebilmelerinde, çevresinde ya da toplumda yaşanan olaylara farklı açılardan bakarak yorumlayabilmelerinde akademik ve sosyal yaşamlarında daha başarılı olmalarında etkili olacağı açıktır. 21. yüzyıl becerileri eğitim yoluyla ve çeşitli hizmet içi eğitim kursları ile bireylere kazandırılabilir. Konuyla ilgili literatür incelendiğinde 21.yüzyıl becerilerine yönelik (Aydın ve Duman, 2020; Erdoğan ve Eker, 2020; Kabakulak, 2019; Çolak, 2018; Murat, 2018; Yalçın, 2018; Anagün vd., 2016) araştırmaların yapıldığı, yapılan araştırmalar incelendiğinde genel olarak, 21. yüzyıl becerilerini öğretmen ve öğretmen adaylarının görüşlerine göre inceleyen ya da turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin iletişim becerilerini belirlemeye yönelik

araştırmalar olduğu görülmektedir. Ancak turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarını belirlemeye yönelik araştırmaların yapılmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle bu araştırmanın amacı, turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerilerine yönelik yeterlik algılarını çeşitli değişkenlere (cinsiyet, sınıf, mezun olunan lise, ailenin yaşadığı yer, lisansüstü eğitim yapma isteği ve kitap okuma alışkanlığı) göre incelemektir. Araştırmanın amacı doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmıştır.

- ✓ Turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algıları ne düzeydedir?
- ✓ Turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algıları cinsiyet, sınıf düzeyi, ailenin yaşadığı yer, lisansüstü eğitim yapma isteği ve kitap okuma alışkanlığı değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

2.2. Literatür Taraması

Turist rehberlerinin sahip olması gereken beceriler/yetenlikler alanında yapılan çalışmalar genel olarak iletişim becerisine odaklanmaktadır. Tetik (2006), iletişim becerisi de dahil olmak üzere toplam 13 beceriyi çalışmasına dahil etmiştir.

Tetik (2006), hazırladığı yüksek lisans tezinde turistlerin, turist rehberlerinden beklentilerini ve algılarını, turist rehberlerinin bilgi ve beceri düzeyleri ile kişilik-karakter özelliklerini temel alarak önem-performans dahilinde karşılaştırmalı olarak ortaya koymayı amaçlamıştır. Kuşadası'nda 521 turistle gerçekleştirilen anket çalışmasında, turist rehberlerinin özellikleriyle ilgili yöneltilen ifadeleri, önem – performans kapsamında belirtmeleri istenmiştir. Bilgi düzeylerine yönelik yöneltilen 9 ifadeye göre turistler, rehberlerin bilgi düzeylerinin önemli olduğunu ve bilgi konusunda rehberlerin yeterli olduklarını düşünmektedirler. Rehberlerin beceri düzeyleriyle ilgili toplam 13 ifade yöneltilmiştir. Becerilerle ilgili ifadelerin önem düzeylerine bakıldığında tüm ifadelerin turistler tarafından önemli olduğu, performans konusunda da turistlerin memnun olduğu görülmektedir.

Leclerc ve Martin (2004), turist rehberlerinin kültürel tamponlar olarak önemli role sahip olduklarını ve turistler ile destinasyonun yerel halkı arasında iletişim bağlantıları olarak hizmet ettiklerini belirtmektedir. Bu nedenle araştırmalarında, turist rehberlerinin iletişim becerilerinin farklı milliyetler (Amerikan, Fransız ve Alman turistler) açısından algılanan önemini incelemişlerdir. Araştırma sonuçlarına göre ABD'li turistler sözlü ve sözsüz iletişim biçimlerini Avrupalı turistlerden daha önemli olarak değerlendirmiştir.

Alshatnawi (2014)'nin, Ürdünlü turist rehberlerinin iletişim becerilerini değerlendirmeye yönelik çalışması, turist rehberlerinin farklı derecelerde iletişim becerilerine sahip olduklarını göstermektedir. Ayrıca turist rehberliği mesleğin için iletişimin, değişim, gelişim ve bireyler arası etkileşim ile sosyal, kültürel ve ekonomik değişim için önemli bir araç olduğunu, bu nedenle turist rehberlerinin iletişim becerileri ile diğer mesleki becerilerine yönelik eğitim programlarının düzenlenmesi ve bu eğitimlerin sürdürülebilir nitelikte olması gerektiğini ifade etmektedir.

Pereira (2015)'nin, turist rehberi performansı ile destinasyon imajı arasındaki ilişkiyi araştırdığı çalışması, turist rehberi performansının destinasyon imajı ile çok güçlü bir ilişkisi olduğunu göstermektedir. Ayrıca, turist rehberinin, iletişim becerisi (empati, anlaşılır ifadeler ve akıcı konuşma) ve bilgi düzeyi (tarih, sanat ve popüler kültür) özellikle tur deneyimi üzerinde etkili olmaktadır.

Büyükkuru ve Aslan (2016)'ın yerli ve yabancı turistler üzerinde yaptıkları çalışmada, turist rehberlerinin sahip olduğu iletişim becerilerinin, gezilerinde eşlik ettikleri turistlerin tur deneyimindeki etkisini belirlemeyi amaçlamışlardır. Nevşehir ilini ziyaret eden yerli ve yabancı turistten veriler elde edilmiştir. Yapılan analizler, turist rehberinin sahip olduğu iletişim becerilerinin turistlerin tur deneyimleri etkilediğini göstermektedir. İletişim becerilerinin, tur deneyiminin alt boyutlarından 'öğrenme' ve 'eğlence' deneyimi üzerinde, 'estetik' ve 'kaçış' deneyimine göre daha fazla etkisi olduğu ortaya çıkmıştır. İletişim becerisinin, telaffuz ve bilgi dışında, anlatım şekli, yorumlama gücü, espri yeteneği vd. olarak düşünüldüğünde 'eğlence' deneyimi boyutu ile de ilişkili olduğu anlaşılmaktadır.

3. YÖNTEM

3.1. Etik Kurul İzni

“Turizm Rehberliği Bölümü Öğrencilerinin 21. Yüzyıl Becerilerine Yönelik Yeterlik Algılarının İncelenmesi” isimli çalışmada kullanılan ölçek, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, İnsan Araştırmaları Etik Kurulu tarafından 27.11.2020 tarih ve 915 protokol numarasıyla uygun bulunmuştur.

3.2. Araştırma Modeli

Bu araştırma, mevcut durumu ortaya koymayı ve bu durumun araştırmacı tarafından kontrol ve manipüle edilmeden, araştırma konusu ile ilgili öncelikleri ortaya çıkarmayı amaçlayan (Karasar, 2020; Cohen, Manion ve Morrison, 2005) tarama modelinde betimsel bir araştırmadır. Araştırmada desen olarak nedensel karşılaştırma deseni esas alınmıştır. Bu sebeple turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerilerine yönelik yeterlik algıları ile

ilgili olabileceği değerlendirilen (cinsiyet, sınıf, mezun olunan lise türü, ailenin yaşadığı yer, lisansüstü eğitim yapma isteği, kitap okuma alışkanlıkları) olası nedensel faktörler incelenmiştir.

3.3. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Kdz. Ereğli Turizm Fakültesi, Turizm Rehberliği bölümünde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem seçiminde zaman ve işgücü kaybını önlemek için uygun/elverişli örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Bu doğrultuda araştırmanın örneklemini Kdz. Ereğli Turizm Fakültesi, Turizm Rehberliği bölümünde öğrenim gören toplam 75 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem grubunun kişisel özelliklerine ilişkin bilgiler tablo 3.1’de verilmiştir.

Tablo 3.1: Araştırmaya Katılan Öğrencilere İlişkin Kişisel Özellikler

Değişkenler	Kategori	Sayı (N)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	48	64.0
	Erkek	27	36.0
Sınıf düzeyi	1.Sınıf	33	44.0
	2.Sınıf	42	56.0
Ailenin yaşadığı yer	İl merkezi	39	52.0
	İlçe	23	30.6
	Kasaba/belde	5	6.7
	Köy	8	10.7
Lisansüstü eğitim yapma isteği	Evet	35	46.7
	Hayır	10	13.3
	Kararsızım	30	40.0
Kitap okuma alışkanlığı	Düzenli	28	37.3
	Düzensiz	47	62.7

Tablo 3.1 incelendiğinde, öğrencilerin 48’i (%64.0) kadın, 27’si (%36.8) ise erkektir. Öğrencilerin 33’ü (%44.0) 1. Sınıf, 42’si (% 56.0) 2. Sınıfta öğrenim görmektedir. Öğrenci ailelerinin 39’u (%52.0) il merkezi, 23’ü (%30.6) ilçe, 5’i (%6.7) kasaba/belde, 8’i (%10.7) köyde yaşamaktadır. Öğrencilerin lisansüstü eğitim yapma isteğine, 35’i (%46.7) evet, 10’u (%13.3) hayır, 30’u (%40.0) kararsızım yanıtını vermiştir. Öğrencilerin 28’i (%37.3) düzenli, 47.0’ı (62.7) düzensiz kitap okuma alışkanlığına sahip oldukları görülmektedir.

3.4. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veriler “Kişisel bilgi formu” ve “21. yüzyıl becerileri yeterlik algısı ölçeği” ile elde edilmiştir.

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmacı tarafından hazırlanan bilgi formu aracılığıyla örneklem grubunun cinsiyet, sınıf, akademik başarı, mezun olunan lise türü, ailenin yaşadığı yer, lisansüstü eğitim yapma isteği, kitap okuma alışkanlıklarına ilişkin bilgileri elde edilmiştir.

21. Yüzyıl Becerileri Yeterlik Algısı Ölçeği: Ölçek, Anagün, Atalay, Kılıç ve Yaşar (2016) tarafından geliştirilmiştir. Beşli likert biçiminde hazırlanan ölçekte 21. yüzyıl becerilerini içeren ifadeler yer almaktadır. Ölçek toplam 42 maddeden oluşmaktadır. Bu maddeler öğrenme ve inovasyon becerileri, yaşam ve kariyer becerileri ile bilgi, medya ve teknoloji becerileri olmak üzere toplam 3 alt faktörden oluşmaktadır. Ölçeğin güvenilirliğine ilişkin değerlere bakıldığında 42 maddeden oluşan ölçeğe ait Cronbach alfa katsayısı .889 dur. Ölçeğin alt boyutlarına bakıldığında öğrenme ve Yenilenme Becerileri alt boyutuna ait güvenilirlik .845, Yaşam ve Kariyer Becerileri alt boyutuna ait güvenilirlik .826 ve Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri alt boyutuna ait güvenilirlik .810 olarak bulunmuştur. Bu değerler ölçeğin yüksek güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırmada verilerin betimlenmesi için frekans (f), yüzde (%), ortalama (\bar{x}) ve standart sapma (SS) kullanılmıştır. Puanların normal dağılım durumlarının incelenmesi için çarpıklık ve basıklık değerleri ve Kolmogorow-Smirnov testi ile incelenmiştir. Puanların normalliğine ilişkin veriler tablo 3.2’de verilmiştir.

Tablo 3.2.: Puan Dağılımlarına İlişkin Normallik Testi Sonuçları

Ölçüm	\bar{X}	SS	Basıklık		Çarpıklık		K-S Testi (P)
			Katsayı	Standart H.	Katsayı	Standart H.	
21. Yy Becerileri YAÖ	4.075	.345	.693	.548	-.416	.277	.021

Tablo 3.2’de 21. yüzyıl becerileri yeterlik algısı ölçeğine ilişkin çarpıklık ve basıklık değerleri görülmektedir. Ölçek için de değerlerinin ± 1.5 aralığının üzerinde olduğu görülmektedir. Ayrıca her iki ölçek için de Kolmogorow-Smirnov testi sonuçları $p > 0.05$ olduğu görülmektedir. Bu değer ölçek puanlarının normal dağıldığını göstermektedir. Ayrıca ölçekte çarpıklık-basıklık ve Kolmogorow-Smirnov testi birlikte değerlendirildiğinde puan dağılımlarının normal dağıldığı kabul edilmiştir. Verilerin analizinde bağımsız gruplar için t testi, tek yönlü varyans analizi, kullanılmıştır.

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırma verileri doğrultusunda, elde edilen bulgular şunlardır;

Araştırmanın birinci alt problemi “Turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algıları ne düzeydedir?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu soruya bağlı olarak elde edilen bulgular tablo 4.1’de verilmiştir.

Tablo 4.1: Turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarına ilişkin veriler

21. Yüzyıl Becerileri		N	En düşük puan	En yüksek puan	X	Ss
Alt Boyutlar	Öğrenme ve İnovasyon Becerileri	75	2.50	4.89	3.90	0.47
	Yaşam ve Kariyer Becerileri	75	2.94	4.81	4.12	0.44
	Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	75	3.00	5.00	4.37	0.52
	21. Yüzyıl Becerileri (Genel)	75	3.00	4.81	4.08	0.34

Tablo 4.1. incelendiğinde, Turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarının genel ortalamasının “yüksek” aralığında olduğu görülmektedir. 21. yüzyıl becerileri yeterliklerini oluşturan alt boyutlar incelendiğinde ise, Öğrenme ve İnovasyon Becerileri alt boyutu için “yüksek”; Yaşam ve Kariyer Becerileri için “yüksek”; Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri alt boyutlarında ise “çok yüksek” aralığında olduğu sonucu bulunmuştur.

Araştırmanın ikinci alt problemi “Turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algıları cinsiyet, sınıf düzeyi, ailenin yaşadığı yer, lisansüstü eğitim yapma isteği ve kitap okuma alışkanlığı değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmiştir. Turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarının cinsiyet değişkenine yönelik elde edilen sonuçlar tablo 4.2’de sunulmuştur.

Tablo 4. 2: Turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarının cinsiyetlerine göre t-testi sonuçları

21. Yüzyıl Becerileri	Cinsiyet	N	X	Ss	T testi			
					Sd	t	P	
Alt Boyutlar	Öğrenme ve İnovasyon Becerileri	Kadın	48	4.02	.45	73	2.896	.005
		Erkek	27	3.70	.58			
	Yaşam ve Kariyer Becerileri	Kadın	48	4.23	.42	73	3.094	.003
		Erkek	27	3.92	.40			
	Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	Kadın	48	4.43	.46	73	1.414	.162
		Erkek	27	4.25	.60			
21. Yüzyıl Becerileri (Genel)	Kadın	48	4.18	.26	73	3,746	.000	
	Erkek	27	3.89	.41				

p<0.05

Tablo 4.2 incelendiğinde, turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin cinsiyet değişkenine göre ölçeğin öğrenme ve inovasyon becerileri alt boyutu [t(73)=2.896, p<0.05] ile yaşam ve kariyer becerileri alt boyutunda [t(73)=3.094, p<0.05] kadın öğrenciler lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Öğrencilerin bilgi, medya ve teknoloji becerileri alt boyutunda [t(73)=1.414 p>0.05] cinsiyete göre istatistiksel açıdan anlamlı fark olmadığı tespit edilmiştir. Kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre 21. yüzyıl becerilerine yönelik genel yeterlik algılarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılığın olduğu görülmektedir. [t(73)=3.746, p<0.05]. Bu bulguya göre kadın öğrencilerin genel 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarının daha yüksek olduğu söylenebilir. Turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarının sınıf düzeyi değişkenine yönelik elde edilen sonuçları tablo 4.3’te sunulmuştur.

Tablo 4.3: Turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarının sınıf düzeyine göre t-testi sonuçları

21. Yüzyıl Becerileri	Sınıf düzeyi	N	X	Ss	T testi			
					Sd	t	P	
Alt Boyutlar	Öğrenme ve İnovasyon Becerileri	1. Sınıf	33	3.90	.58	73	.146	.885
		2. Sınıf	42	3.89	.39			
	Yaşam ve Kariyer Becerileri	1. Sınıf	33	4.14	.42	73	.572	.569
		2. Sınıf	42	4.09	.45			
	Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	1. Sınıf	33	4.32	.54	73	.736	.464
		2. Sınıf	42	4.41	.50			
21. Yüzyıl Becerileri (Genel)	1. Sınıf	33	4.09	.43	73	.151	.881	
	2.Sınıf	42	4.07	.27				

p<0.05

Tablo 4.3 incelendiğinde, sınıf düzeyi değişkenine göre turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerilerine yönelik genel yeterlik algılarında p<0.05 düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı farklılığın olmadığı görülmektedir [t(73)=.151, p>0.05]. 21. yüzyıl becerilerine yönelik yeterlik algıları alt boyutlara göre karşılaştırıldığında öğrenme ve inovasyon becerileri [t(73)=.146, p>0.05], yaşam ve kariyer becerileri [t(73)=.572, p>0.05] ve bilgi, medya ve teknoloji becerileri [t(73)=.736, p>0.05] alt boyutlarında istatistiksel açıdan anlamlı farklılığın olmadığı sonucu bulunmuştur. Bu bulgulara göre hem birinci hem ikinci sınıf öğrencilerinin 21. yüzyıl becerilerine yönelik benzer algı düzeyine sahip oldukları söylenebilir. Turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21.

yüzyıl becerileri yeterlik algılarının ailenin yaşadığı yer değişkenine yönelik elde edilen sonuçları tablo 4.4'te sunulmuştur.

Tablo 4.4: Turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarının ailenin yaşadığı yere ilişkin varyans analizi (Anova) sonuçları

21. Yüzyıl Becerileri		Ailenin yaşadığı yer	N	X	Ss	Sd	F	P	Fark
Alt Boyutlar	Öğrenme ve İnovasyon Becerileri	İl merkezi	39	3.84	.48				
		İlçe	23	3.99	.51				
		Belde/Kasaba	5	4.14	.35	3-71	1.072	.366	Yoktur.
		Toplam	75	3.91	.48				
	Yaşam ve Kariyer Becerileri	İl merkezi	39	4.09	.44				
		İlçe	23	4.13	.47				
		Belde/Kasaba	5	4.29	.14	3-71	.330	.804	Yoktur.
		Toplam	75	4.12	.44				
	Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	İl merkezi	39	4.47	.44				
		İlçe	23	4.39	.57				
		Belde/Kasaba	5	4.20	.45	3-71	2.645	.056	Yoktur.
		Toplam	75	4.37	.52				
	21. Yüzyıl Becerileri (Genel)	İl merkezi	39	4.05	.29				
		İlçe	23	4.12	.43				
		Belde/Kasaba	5	4.21	.22	3-71	.782	.508	Yoktur.
		Toplam	75	4.08	.34				

p<0.05

Tablo 4.4 incelendiğinde, ailenin yaşadığı yere göre öğrencilerin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarına ilişkin varyans analizi (Anova) sonuçları verilmiştir. Ailenin yaşadığı yere göre öğrencilerin 21. yüzyıl becerileri genel yeterlik algılarında p<0.05 düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır [F(3-71) = .782; p>0.05]. 21. yüzyıl becerileri yeterlik algıları alt boyutlara göre karşılaştırıldığında öğrenme ve inovasyon becerileri [F(3-71)=1.072 p>0.05]; yaşam ve kariyer becerileri [F(3-71)=.330 p >.05] ve bilgi, medya ve teknoloji becerileri [F(3-71) =2.645 p>0.05] alt boyutlarında istatistiksel açıdan anlamlı farklılığın olmadığı sonucu bulunmuştur. Bu bulgulardan hareketle, ailenin yaşadığı yere göre öğrencilerin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarının farklılaşmadığı ve genel olarak algılarının yüksek olduğu söylenebilir. Turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarının lisansüstü eğitim yapma isteği değişkenine yönelik elde edilen sonuçları tablo 4.5'te sunulmuştur.

Tablo 4.5: Turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarının lisansüstü eğitim yapma isteğine ilişkin varyans analizi (Anova) sonuçları

21. Yüzyıl Becerileri		Yüksek lisans yapma isteği	N	X	Ss	Sd	F	P	Fark
Alt Boyutlar	Öğrenme ve İnovasyon Becerileri	Evet	35	3.99	.38				
		Hayır	10	3.76	.52				
		Kararsızım	30	3.85	.56	2-72	1.259	.290	Yoktur.
		Toplam	75	3.90	.48				
	Yaşam ve Kariyer Becerileri	Evet	35	4.10	.47				
		Hayır	10	4.09	.59				
		Kararsızım	30	4.15	.35	2-72	.103	.903	Yoktur.
		Toplam	75	4.12	.44				
	Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	Evet	35	4.38	.46				
		Hayır	10	4.03	.70				
		Kararsızım	30	4.47	.48	2-72	2.839	.065	Yoktur.
		Toplam	75	4.37	.52				
	21. Yüzyıl Becerileri (Genel)	Evet	35	4.11	.27				
		Hayır	10	3.94	.50				
		Kararsızım	30	4.08	.36	2-72	.966	.385	Yoktur.
		Toplam	75	4.07	.34				

p<0.05

Tablo 4.5 incelendiğinde, lisansüstü eğitim yapma isteğine göre öğrencilerin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarına ilişkin varyans analizi (Anova) sonuçları verilmiştir. Lisansüstü eğitim yapma isteğine göre öğrencilerin 21. yüzyıl becerileri genel yeterlik algıları p<0.05 düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır [F(2-72) = .966; p>0.05]. 21. yüzyıl becerileri yeterlik algıları alt boyutlara göre karşılaştırıldığında öğrenme ve inovasyon becerileri [F(2-72)=1.259 p>0.05], yaşam ve kariyer becerileri [F(2-72)=.103 p>.05] ve bilgi, medya ve teknoloji becerileri [F(2-72) =2.839 p>0.05] alt boyutlarında istatistiksel açıdan anlamlı farklılığın olmadığı sonucu bulunmuştur. Bu bulgulardan hareketle, lisansüstü eğitim yapma isteğine göre öğrencilerin 21. Yüzyıl becerileri yeterlik algılarının farklılaşmadığı ve genel olarak algılarının yüksek olduğu söylenebilir. Turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarının kitap okuma alışkanlığı değişkenine yönelik elde edilen sonuçları tablo 4.6'da sunulmuştur.

Tablo 4. 6: Turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarının kitap okuma alışkanlığına göre t-Testi Sonuçları

	21. Yüzyıl Becerileri	Kitap okuma alışkanlığı	N	X	Ss	T testi		
						Sd	t	P
Alt Boyutlar	Öğrenme ve İnovasyon Becerileri	Düzenli	28	4.18	.30	73	4.270	.000
		Düzensiz	47	3.74	.49			
	Yaşam ve Kariyer Becerileri	Düzenli	28	4.14	.52	73	.249	.804
		Düzensiz	47	4.11	.38			
	Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	Düzenli	28	4.43	.51	73	.797	.428
		Düzensiz	47	4.33	.53			
	21. Yüzyıl Becerileri (Genel)	Düzenli	28	4.21	.25	73	2.751	.007
		Düzensiz	47	3.99	.37			

p<0.05

Tablo 4.6 incelendiğinde turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin kitap okuma alışkanlığı değişkenine göre ölçeğin genel yeterlik algılarında düzenli kitap okuyan öğrencilerin lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir [t(73) =2.751, p<0.05]. Alt boyutlardan yaşam ve kariyer becerileri [t(73) =.249, p>0.05] ile bilgi, medya ve teknoloji becerilerine [t(84) =.797 p>0.05] yönelik yeterlik algıları arasında kitap okuma alışkanlığı değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı fark olmamasına rağmen öğrenme ve inovasyon becerileri alt boyutunda düzenli kitap okuyanlar lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir [t(73)=4.270, p>0.05].

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu araştırma, turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarını çeşitli değişkenlere göre belirlenmesi amacıyla yürütülmüş olup; aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

5.1. Turizm Rehberliği Bölümü Öğrencilerinin 21. Yüzyıl Becerileri Yeterlik Algılarına İlişkin Sonuçlar

Turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerilerine yönelik yeterlik algıları genel ortalamanın yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Bu sonuç, turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin bilgiye ulaşmalarında, bilgiyi elde etmelerinde ve bilgiyi analiz edebilmek için teknolojik araçları kullanmada, diğer kişilerle iletişim kurmalarında ve medyanın bireylerin düşüncelerini yönlendirmede etkili olduğunu bilme konularında kendilerini yeterli düzeyde gördükleri şeklinde yorumlanabilir. Turist rehberliği mesleği zahmetli ve çok zor bir meslektir. Doğrudan insanla ilgilidir ve birtakım becerilere sahip olmayı gerektirir (Kabakulak, 2019). Dolayısıyla bir turist rehberinin 21. yüzyılın gerektirdiği becerilere sahip olması mesleğin icrasında ve müşteri tatmini yaratılmasında ve hizmetlerin daha kaliteli olarak yürütülmesinde önemlidir. Literatürde bu araştırma sonuçlarıyla benzerlik gösteren araştırma sonuçları bulunmaktadır. Erdoğan ve Eker (2020), üniversite öğrencileri üzerinde yaptıkları bir araştırmada öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerine ilişkin yeterlilik algılarının, yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşmıştır. Tetik (2006) yaptığı araştırmada turist rehberlerini anlatım becerisi, iletişim becerisi, yorumlama becerisi, espri yapabilme becerisi, beden dilini iyi kullanma becerisi, odaklanma becerisi, zamanı etkili kullanabilme becerisi, tur programına uyma becerisi, koordinasyon becerisi, empati becerisi, hızlı düşünüp hızlı ve doğru karar verebilme becerisi, kendini ve duygularını kontrol edebilme becerisi, soruları ve sorunları çözebilme becerileri bakımından yeterli düzeyde olmaları gerektiğini belirtmiştir.

5.2. Turizm Rehberliği Bölümü Öğrencilerinin 21. Yüzyıl Becerileri Yeterlilik Algılarının Karşılaştırılmasına İlişkin Sonuçlar

Cinsiyet değişkeninin, turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algısı üzerinde “bilgi, medya ve teknoloji becerileri” alt boyutlarında anlamlı bir etkiye sahip olmadığı ancak “öğrenme ve inovasyon becerileri” ile “yaşam ve kariyer becerileri” alt boyutlarında ise cinsiyet değişkenine göre kadın öğrencilerin lehine anlamlı olduğu sonucu bulunmuştur. Buna göre kadın öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerine ilişkin yaratıcı ve yenilikçi düşünme, eleştirel düşünme, problem çözme, iletişim ve işbirliği, esneklik ve uyum, kendini yönetme, sosyal beceriler, üretkenlik ve hesap verebilirlik, liderlik becerilerine ait yeterlik algılarının daha olumlu olduğu söylenebilir. Araştırmada turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin sınıf düzeyleri ile 21. yy becerilerine yönelik algıları arasında bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf düzeyi değişkeninin, turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algısı üzerinde hem alt boyutlarında hem de genel toplamında anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucu Dilekman, Başçı ve Bektaş (2008) yapmış oldukları araştırma sonucu ile benzerlik göstermektedir. Ailenin yaşadığı yer değişkenine göre, öğrencilerin 21.yüzyıl becerileri yeterlik algılarının farklılaşmadığı ve genel olarak algılarının yüksek olduğu, lisansüstü eğitim yapma isteğine göre öğrencilerin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarının farklılaşmadığı ve genel olarak algılarının yüksek olduğu söylenebilir. Turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarının yüksek olması kariyer yapma isteğinde olan turizm rehberliği bölümü öğrencileri için olumlu bir gelişme olarak değerlendirilebilir. Kitap okuma alışkanlığı değişkenine göre, öğrencilerin 21. yüzyıl becerileri genel yeterlik algılarında düzenli kitap okuyan öğrencilerin lehine anlamlı bir farklılık olduğu sonucu bulunmuştur. Alt boyutlardan “yaşam ve kariyer becerileri” ile “bilgi, medya ve teknoloji becerilerine” yönelik yeterlik algıları arasında istatistiksel açıdan anlamlı fark olmamasına rağmen “öğrenme ve inovasyon becerileri” alt boyutunda düzenli kitap okuyan öğrenciler lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu sonucu bulunmuştur. Turist rehberi adaylarının gelişime açıklık ve öğrenmeye isteklilik göstermesi

bakımından sonucun kitap okuyan öğrenciler lehine yüksek olması araştırmacı tarafından beklenen bir sonuçtur. Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda şu önerilerde bulunulabilir:

- ✓ Turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin öğretim sürecinde 21. yüzyıl becerilerini geliştirmesini etkileyen faktörlerin araştırılmasına yönelik çalışmalar yapılabilir.
- ✓ Turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerilerini edinmelerini sağlamak için eğitim programları yeniden düzenlenebilir.
- ✓ Nitel veriler de kullanılarak turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algıları daha ayrıntılı irdelenebilir.
- ✓ Araştırmanın örneklem kapsamı genişletilerek Türkiye’deki diğer üniversitelerin turizm rehberliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilere uygulanarak, sonuçlar kıyaslanarak karşılaştırılabilir.

KAYNAKÇA

- Albuz, N., Çakmak, T. F., Eren, A., Tekin, Ö., Güven Yeşiladağ, G. N. (2018). Turist Rehberliğine Giriş. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Alshatnawi, E. A. R. (2014). Assessing Communication Skills among Jordanian Tour Guides: German Tourists Perceptions, *Macrothink Institute, Journal of Management Research*, 6(1), ss. 1-11.
- Anagün, Ş. S., Atalay, N., Kılıç, Z., Yaşar, S. (2016). Öğretmen Adaylarına Yönelik 21. Yüzyıl Becerileri Yeterlilik Alguları Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması, *PAU Eğitim Fakültesi Dergisi*, (40): 160-175.
- Ananiadou, K. ve Claro, M. (2009). 21st century skills and competences for new millennium learners in OECD countries. OECD Education Working Papers, No. 41, OECD Publishing.
- Ap, J. ve Wong, K. K. F. (2001). Case Study On Tour Guiding: Professionalism, Issues and Problems, *Tourism Management*, 22(5), ss.551-563.
- Aydın, S. ve Duman, B. (2020). Üniversite Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin 21. Yüzyıl Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *EJER Congress 2020 Bildiri Kitabı*, ss.1227-1238.
- Black, R. ve Weiler, B. (2005). Quality Assurance and Regulatory Mechanisms in the Tour Guiding Industry: A Systematic Review, *The Journal of Tourism Studies*, 16(1), ss.24-37.
- Büyükkuru, M. ve Aslan, Z. (2016). Turist Rehberlerinin İletişim Becerilerinin Turistlerin Tur Deneyimi Üzerine Etkisi: Nevşehir İlinde Bir Araştırma, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(34), ss.338-354.
- Ceylan, U. (2019). “Turist Rehberlerinin Özellikleri”, (Ed. Özlem Köroğlu ve Özlem Güzel), Kavramdan uygulamaya Turist Rehberliği Mesleği, ss.137-155, I. Basım, Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Chang, T-Y, Kung, S-F ve Luh, D-B. (2012). The Innovative Service Model: A Study on Tour Guide Service Design in Taiwan by Ict Application, *Academic Research International*, 2 (1), ISSN-L: 2223-9553, ISSN: 2223-9944, ss.192-198.
- Cohen, E. (1985). The Tourist Guide: The Origins, Structure and Dynamics of a Role. *Annals of Tourism Research*, 12(1), ss. 5-29.
- Cohen, L., Manion, L. ve Morrison, K. (2005); *Research Methods in Education*, Routledge Falmer, New York.
- Çakmak, T.F. ve Albuz, N. (2020). Giriş Neresi? İlk Defa Gidilen Destinasyonda Turist Rehberliği, *International Journal of Contemporary Tourism Research*, 2, ss.124-134.
- Çolak, M. (2018). Ortaokul Fen Bilimleri Dersinin 21.Yüzyıl Becerilerini Kazandırmadaki Etkililiğine İlişkin Öğretmen Görüşleri (Kayseri İli Örneği), Kayseri Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kayseri.
- Dahles, H. (2002). The Politics Of Tour Guiding: Image Management in Indonesia. *Annals of Tourism Research*, 29(3), ss.783-800.
- Dilekman, M., Başçı, Z. ve Bektaş, F. (2008). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin İletişim Becerileri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(2), 223-231.
- Erdoğan, D. ve Eker, C. (2020). Türkçe Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerileri ile Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, *Karaelmas Journal of Educational Sciences*, 8(1), ss.118-148.
- Geva, A. ve Goldman, A. (1991). Satisfaction Measurement in Guided Tours, *Annals of Tourism Research*, Vol. 18, ss.177-185.

- Holloway, J. C. (1981). The Guided Tour: a Sociological Approach, *Annals of Tourism Research*, 8(3), ss.377-402.
- Kabakulak, A. (2019). Turizm Rehberliği Öğrencilerinin İletişim Becerileri Üzerine Bir Araştırma: Afyon Kocatepe Üniversitesi Örneği, *Turist Rehberliği Dergisi*, 2(1), ss.18-30.
- Karasar, N. (2020). Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Ankara: Nobel Yayınları.
- Leclerc, D. ve Martin, J.N. (2004). Tour Guide Communication Competence: French, German And American Tourists' Perceptions. *International Journal of Intercultural Relations*, 28(3-4), ss. 181-200.
- Murat, A. (2018). Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının 21.Yüzyıl Becerileri Yeterlik Algıları ile Stem'e Yönelik Tutumlarının İncelenmesi, Elazığ Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ.
- MYK (Mesleki Yeterlilik Kurumu), Erişim Url: <https://www.myk.gov.tr/index.php/tr/haberler/34-meslek-standartlar-dairesi-bakanl/596-profesyonel-turist-rehberi-mesleinin-ulusal-standard-belirlendi>, Erişim tarihi: 02.01.2022.
- Partnership for 21st Century Skills P21 (2019). Framework for 21st century learning. Erişim Url: <https://www.battelleforkids.org/networks/p21>, Erişim tarihi: 15.10.2021.
- Pellegrino, J. W. ve Hilton, M. L. (2012). Education for Life and Work Developing Transferable Knowledge and Skills in the 21 st Century, Washington, DC: The National Academies Press.
- Pereira, A.M. (2015). Tour Guides and Destination Image: Evidence From Portugal, *Journal of Tourism and Hospitality Management*, 3(7-8), ss.129-150.
- Sandaruwani, J.A.R.C. ve Gnanapala, W.K.A.C. (2016). The Role of Tourist Guides and Their Impacts on Sustainable Tourism Development: A Critique on Sri Lanka, *Tourism, Leisure and Global Change*, Volume:3, ss.62-73.
- Şahin, S. (2018). "Turist Rehberinin Yetkinlikleri", (Ed. Seçkin Eser, Seda Şahin ve Celil Çakıcı), Turist Rehberliği, ss.47-74, I. Basım, Ankara: Detay Yayıncılık.
- Tetik, N. (2006). Türkiye'de Profesyonel Turist Rehberliği ve Müşterilerin Turist Rehberlerinden Beklentilerinin Analizi (Kuşadası Örneği), Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- Trilling, B. ve Fadel, C. (2009). 21. St. Century Skills Learning for Life in Our Times, Jossey-Bass A Wiley Imprint, San Francisco.
- Weiler, B. ve Black, R. (2015) The Changing Face of The Tour Guide: One-Way Communicator to Choreographer to Co-Creator of The Tourist Experience, *Tourism Recreation Research*, 40(3), ss.364-378.
- WFTGA (World Federation of Tourist Guiding Associations), Erişim Url: <https://wftga.org/about-us/what-is-a-tourist-guide/>, Erişim tarihi: 15.01.2022.
- Wrahatnolo, T. ve Munoto (2018). 21st Centuries Skill Implication on Educational System. In IOP Conference Series: Materials Science and Engineering, 296 (1), ss.1-7.
- Yalçın, S. (2018). 21. Yüzyıl Becerileri ve Bu Becerilerin Ölçülmesinde Kullanılan Araçlar ve Yaklaşımlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 51(1), ss.183-201.
- Yenipınar, U. (2019). "Turist Rehberliği Mesleği", (Ed. Özlem Köroğlu ve Özlem Güzel), Kavramdan Uygulamaya Turist Rehberliği Mesleği, ss.1-26, I. Basım, Ankara: Nobel Yayıncılık.